Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg Zuid-West-Vlaanderen

Psyche
geestelijk gezond Vlaanderen

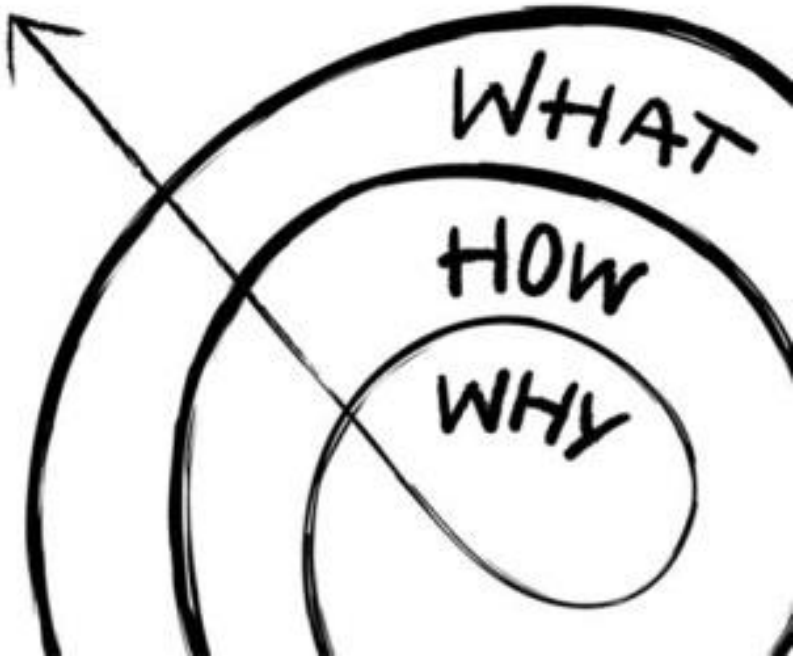
naasten betrekken
&
Open Dialogue

Kortrijk, 9 september 2022
studiedag ‘Suïcidepreventie doe je niet alleen’
Dag Van Wetter

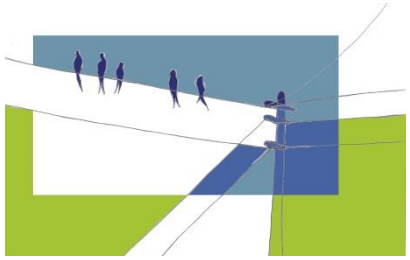
indeling

- keuze voor Open Dialogue - **waarom**
- **Open Dialogue**
  visie en principes - verbinding maken, vanaf de crisis
  onderzoek en literatuur – **impact** op mensen samen
- **suïcidepreventie** – samen onderweg met Open Dialogue

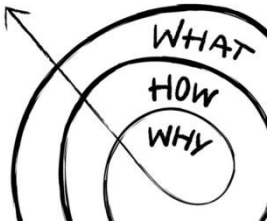
starten met ‘waarom’…

(Simon Sinek, Start with why)

starten met ‘waarom’…

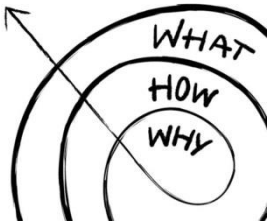

- **Zorgcircuit Psychose Noord-West-Vlaanderen** www.verbindendsprekenmetpsychose.com
  - samenwerking en herbronning over organisaties heen
    > als we anders willen leren werken, laten we het dan meteen samen doen
  - hechte verbinding maken met en voor de mensen zelf – triade als basisnetwerk

- **ondersteuning van familie en andere naastbetrokkenen**
  De Stem, praatkaffee psychose www.praatkaffee-destem.be
  InfoP (info- en gespreksgroep) - Compas (copingcursus)
  > wat we van familie/naastbetrokkenen kunnen leren, wanneer we ons ook zélf als **medebetrokkene** opstellen (verbinding zoekend, ondersteunend, lerend van iedere betrokkene)
  > niet struikelen over onze eigen expertise

- **MVIP – Mobiel Vroeg Interventieteam Psychose**
  > **mensen ontmoeten**:
  de bedoeling van een eerste gesprek is enkel dat er een tweede gesprek komt …
  > de **naaste omgeving** krijgt een rol door hen **actief te betrekken** én **mee te ondersteunen**

starten met ‘waarom’…

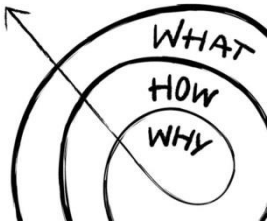

- patiëntenparticipatie en familieparticipatie: **“wie participeert bij wie?”**

- hulpverlenen is **verbinding** maken ←→ hoe kunnen we elkaars **compagnons** zijn?
  mogelijke rol van anderen hierin?
  hoe andere compagnons hierin betrekken?

- **blijvend leren ons meer flexibel af te stemmen,**
  telkens weer op maat van de persoon zelf en zijn/haar eigen netwerk
  -> zoeken naar inspirerende praktijkvoorbeelden die elders blijken te werken…
  zoals **Open Dialogue**

crisis & herstel

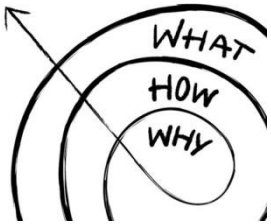
危机

- Chinees woord voor ‘crisis’: 2 karaktertekens
  - **gevaar**
  - **kans, keerpunt** - signaal of trigger om terug grip te krijgen op de situatie

- **veiligheid** herstellen belangrijk – maar is enkel gericht op korte termijn
  tegelijk ook inzetten op keerpunt voor persoonlijk herstelproces – **verbinding, nabijheid**
  → crisisinterventie als nieuwe basis voor herstel

- ook in crisisfases vertrekt herstel vanuit nieuwe ervaringen:
  - ⛔ hit bottom: ontstaat als **draaglast > draagkracht** (individuele factoren + omgevingssteun)
  - ➕ **wat/wie werkt steunend:** ervaringen eigen levensgeschiedenis, naaste omgeving (familie/hulpverlening)
  - ➕ **belang van huidige ervaringen:** nieuwe positieve ervaringen, hulpbronnen die versterkend kunnen werken
  - ➕ ervaren van **anderen** en **hulpverleners** als (nieuwe) mogelijke steunbron

familie en andere naastbetrokkenen

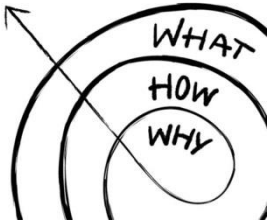

rapport Margo Trappenburg & Hester van de Bovenkamp (2008)

- **familie/andere naastbetrokkenen in verschillende rollen:**
  - ondersteuner van de cliënt
  - informatiebron, co-diagnosticus (wat is er gebeurd? wat is de kwetsbaarheid en weerbaarheid?)
  - mantelzorger, informele zorgverlener - vaak ook eerste 'crisismanager'
  - belangenbehartiger (waar wil hij/zij naartoe? wat heeft hij/zij nodig?)
  - op een andere manier ook zelf hulpvrager, mee ontredderd
    - bij overbelasting
    - ook zelf nood aan ondersteuning bij rouw, angsten, twijfel, machteloosheid, … en vaak onbegrip vanuit omgeving

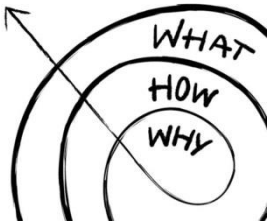
- **familie betrekken? van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'**
  - vooral luisteren wat men zelf te vertellen heeft, hoe het met henzelf gaat
  - zorgen dat weer verbinding kan worden gemaakt met de eigen omgeving

familie en andere naastbetrokkenen

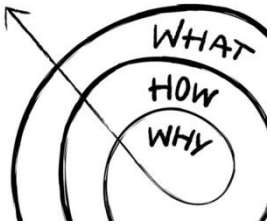

wie zorgt, praat mee

WHAT
HOW
WHY

NIVEA
Niet invullen voor een ander

- wat we van de Chinezen kunnen leren… crisis

危机

Chinees woord voor ‘crisis’: 2 karaktertekens

- **gevaar**
- **kans, keerpunt** - signaal of trigger om terug grip te krijgen op de situatie

- wat we van de Finnen kunnen leren…
  Open Dialogue

Guiding Principles of the Open Dialogue Approach:

1. IMMEDIATE HELP
2. FAMILY / SOCIAL NETWORK PERSPECTIVE
3. FLEXIBILITY AND MOBILITY
4. RESPONSIBILITY
5. PSYCHOLOGICAL CONTINUITY
6. TOLERANCE OF UNCERTAINTY
7. DIALOGUE (& POLYPHONY)

Open Dialogue

- ontwikkeld vanaf de vroege jaren 1980, door een groep hulpverleners, waarvan de meesten getraind waren in need-adapted treatment en familietherapie, op zoek naar een **manier om het aanbod te verbeteren** in West-Lapland
- **netwerkbijeenkomsten** vanaf 1984
- **systematisch praktijkonderzoek** van deze benadering **sinds 1988**, integratie vanuit need-adapted treatment, systeem-/familietherapie, psycho-dynamische therapie, …
- **systematisch een gerichte training** voor bijna het volledige team sinds 1989
- **eerst de praktijk**, daarna de theorie
- **voortdurende reflectie** - leren van praktijkervaringen en feedback rond wat werkt en wat daarbij nodig is

Open Dialogue

- **Jaakko Seikkula**
  psycholoog en psychotherapeut uit Finland, West-Lapland

- uit 30 jaar **praktijkonderzoek**, navolging in andere Europese regio's
- **oorspronkelijk** vooral gericht op samen omgaan met **psychosegevoeligheid**
- veel **ruimer en algemeen** toegepast

- **zo snel mogelijk verbinding en samenspraak** met alle betrokkenen
- **open luisteren** naar de verschillende ervaringen en perspectieven

- **zonder uitstel** vanáf de crisissituatie verbinding zoeken
- **kracht van verbinding, nabijheid, luisteren en spreken** met en tussen mensen
- rond **klachten & krachten** bij persoon zelf - **bezorgdheden & hulpbronnen** bij omgeving
- focus op het **hier-en-nu**
- **samen zoeken** naar mogelijke betekenis, doelen en kansen
- **tijd én toekomst te winnen**

- **volgehouden dialoog** met de diverse betrokken partijen
  ondersteunend netwerk dat pijnlijke ervaringen of crisis dragelijk maakt

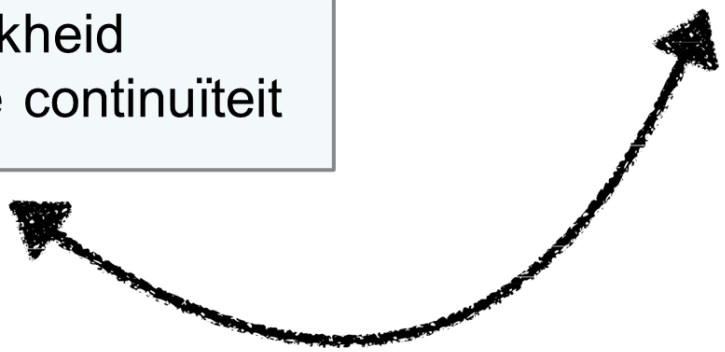
7 Open Dialogue kernprincipes: vanuit twee invalshoeken

een manier om het aanbod te organiseren

1. onmiddellijke hulp
2. sociaal netwerk perspectief
3. flexibiliteit en mobiliteit
4. verantwoordelijkheid
5. psychologische continuïteit

een manier van mensen nabij zijn

6. tolerantie van onzekerheid
7. dialogisme en meerstemmigheid

7 Open Dialogue kernprincipes: vanuit twee invalshoeken

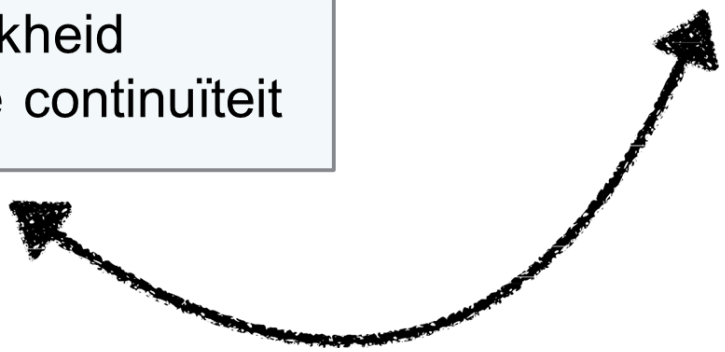
een manier om het aanbod te organiseren

1. onmiddellijke hulp
2. sociaal netwerk perspectief
3. flexibiliteit en mobiliteit
4. verantwoordelijkheid
5. psychologische continuïteit

onmiddellijke respons:
verbinding maken met persoon en steunsysteem

de hulp voor de persoon en het steunsysteem (familie, vrienden, hulpverleners, …) moet snel beschikbaar zijn

mogelijk van in een crisis – niet uitstellen
een crisis is overweldigend voor elke betrokkene
ook een kans, keerpunt - signaal of trigger om terug grip te krijgen op de situatie
("while the window is open")

7 Open Dialogue kernprincipes: vanuit twee invalshoeken

een manier om het aanbod te organiseren

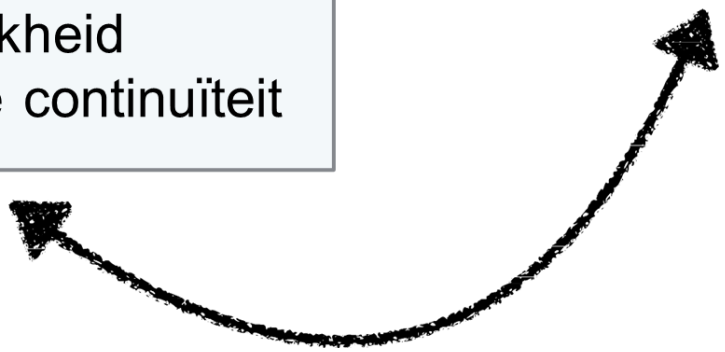
1. onmiddellijke hulp
2. sociaal netwerk perspectief
3. flexibiliteit en mobiliteit
4. verantwoordelijkheid
5. psychologische continuïteit

vanaf het eerste moment betrekken wie eigenlijk al betrokken is
én deze mee ondersteunen

zowel persoonlijk als professioneel netwerk
hoe klein dit netwerk momenteel ook is

als namen van afwezigen worden genoemd,
kunnen deze ook bij het gesprek gehaald worden

niet de persoon alleen staat centraal,
wel de onderlinge verbindingen,
hulpbronnen en relaties

7 Open Dialogue kernprincipes: vanuit twee invalshoeken

een manier om het aanbod te organiseren

1. onmiddellijke hulp
2. sociaal netwerk perspectief
3. flexibiliteit and mobiliteit
4. verantwoordelijkheid
5. psychologische continuïteit

de duur, plaats en inhoud van de ondersteuning en behandeling is afgestemd op wat mensen zelf nodig hebben

tijd en ruimte om iedereen te beluisteren en samen te spreken

niet in herhaling of routine vallen, maar alles telkens opnieuw kansen geven

loslaten van structuren en gewoontes

7 Open Dialogue kernprincipes: vanuit twee invalshoeken

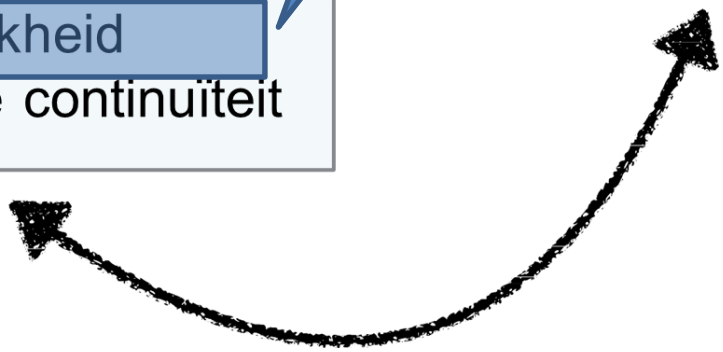
een manier om het aanbod te organiseren

1. onmiddellijke hulp
2. sociaal netwerk perspectief
3. flexibiliteit en mobiliteit
4. verantwoordelijkheid
5. psychologische continuïteit

eerst gecontacteerde hulpverlener/team neemt de verantwoordelijkheid om de eerste samenkomst te organiseren

niet:
'dit is niet voor ons' (van het kastje naar de muur)
wel:
'wat kunnen we doen, wie kunnen we betrekken, met wie kunnen we verbinding maken'

op die manier wordt dit snel een gedeelde verantwoordelijkheid

7 Open Dialogue kernprincipes: vanuit twee invalshoeken

een manier om het aanbod te organiseren

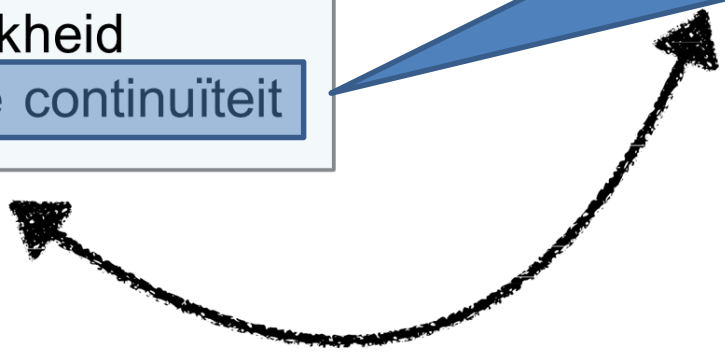
1. onmiddellijke hulp
2. sociaal netwerk perspectief
3. flexibiliteit en mobiliteit
4. verantwoordelijkheid
5. psychologische continuïteit

ervaring van continuïteit vanuit de mensen zelf:
dat wij als hulpverleners zoveel mogelijk
alles aan elkaar willen helpen hangen

zo weinig mogelijk haperende overgangen van de ene setting/begeleiding naar de andere

samenwerking en verbinding houden
over verschillende teams heen

de tijd die nodig is
er is altijd een volgende keer mogelijk

7 Open Dialogue kernprincipes: vanuit twee invalshoeken

geen vooraf bedacht therapeutisch plan

hulpverleners zijn niet de stuurders van het proces, maar zorgen ervoor dat er ruimte is voor
dialoog en samen dragen:
samen opbouwen van de veiligheid
dat de persoon en de naastbetrokkenen
niet worden alleen gelaten,
dat iedereen wordt gehoord

de betrokken hulpverleners reflecteren openlijk en transparant – mensen kiezen daarna zelf waarop ze nog willen reageren en zo ontstaan verdere plannen

zorgen dat iedereen weer verder kan,
tot de volgende keer

een manier van mensen nabij zijn

6. tolerantie van onzekerheid
7. dialogisme en meerstemmigheid

7 Open Dialogue kernprincipes: vanuit twee invalshoeken

doel is niet het vaststellen van het probleem maar de betekenis van de situatie

elke dialoog, ontmoeting is anders – van mens tot mens

‘oplossing’ of ‘perspectieven’ komen uit de dialoog, niet rechtstreeks uit het behandelplan

‘open’ naar deelnemers:
iedereen aanwezig die een bijdrage kan leveren

‘open’ naar inhoud:
alle meningen (voices) komen aan bod en ook hulpverleners mogen (openlijk) van mening verschillen, stimuleren de verdere dialoog

- de ‘horizontale’ dialoog tussen mensen wordt tegelijk een ‘verticale’ innerlijke dialoog -

een manier van mensen nabij zijn

6. tolerantie van onzekerheid
7. dialogisme en meerstemmigheid

“For the word (and consequently for the human being) there is nothing more terrible than a lack of response”
Mikhail Bakhtin

“Voor het woord (en dus voor de mens) is er niets vreselijker dan een gebrek aan respons”
“Wat is en niet kan zijn, doet pijn” (een ervaringswerker)

aansluiten

een manier om het aanbod te organiseren

DOING WITH

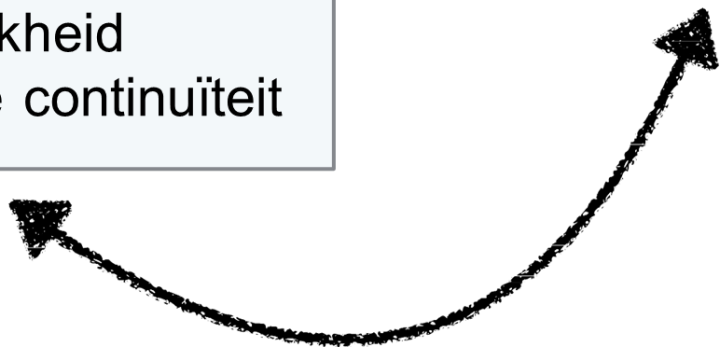
1. onmiddellijke hulp
2. sociaal netwerk perspectief
3. flexibiliteit en mobiliteit
4. verantwoordelijkheid
5. psychologische continuïteit

nabijheid

een manier van mensen nabij zijn

a way of BEING WITH people

6. tolerantie van onzekerheid
7. dialogisme en meerstemmigheid

rode draad: Open Dialogue bijeenkomsten

iedereen kan worden uitgenodigd, in afstemming met de persoon zelf

een Open Dialogue bijeenkomst wordt gefaciliteerd/ondersteund door 2 begeleiders

- die **iedereen naar iedereen helpen luisteren**
  (bv. *"wat heeft ons hier samengebracht?" - "waarover kunnen we 't nu hebben?" – "op welke manier willen jullie deze samenkomst graag gebruiken?")*

  en daarom **eerst iedereen afzonderlijk de kans en tijd geven**
  (doorvragen door woorden/stuk zin terug te geven - letterlijk, niet interpreteren of parafraseren)

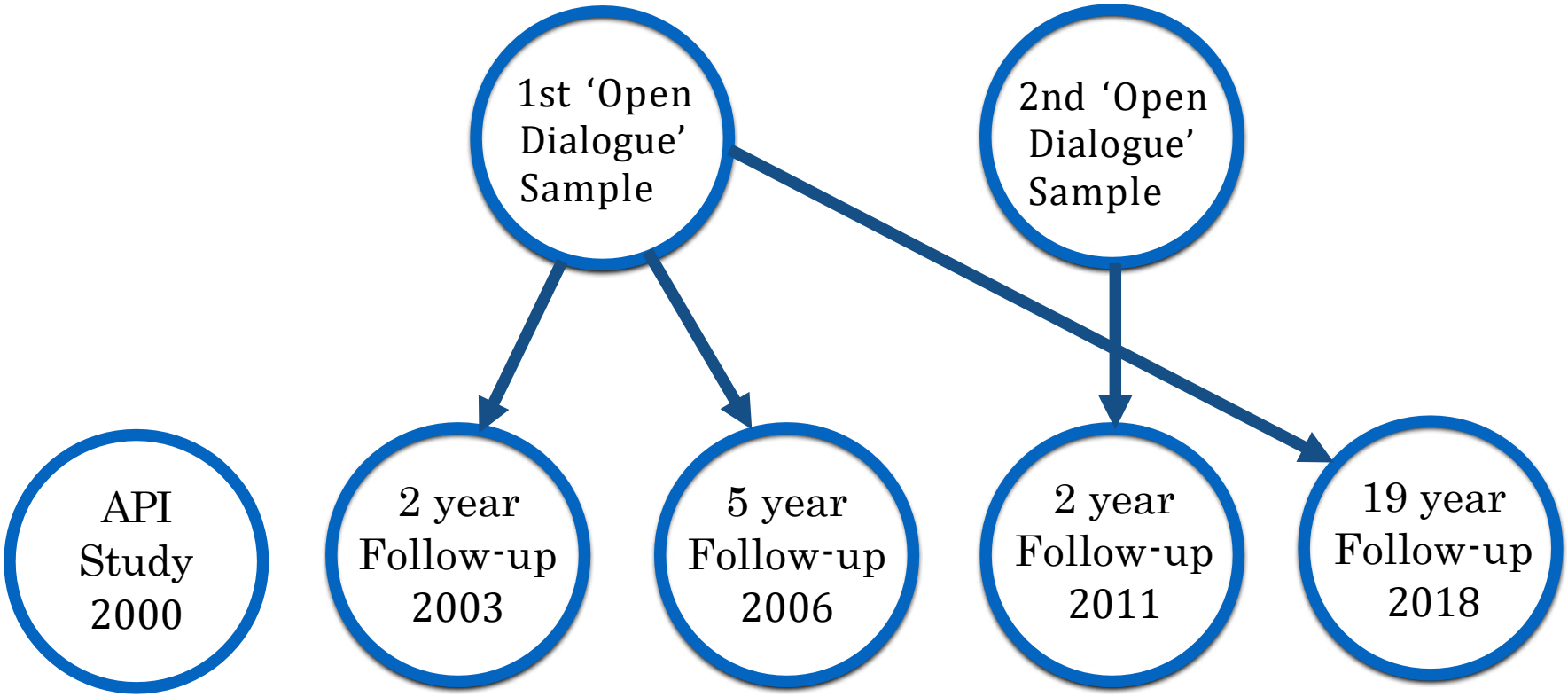
- die erna de **dialoog stimuleren** - zowel 'horizontaal' (tussen mensen) als 'verticaal' (intern)

- die zelf korte **reflectie(s)** inbouwen – terwijl ze elkaar aankijken en de deelnemers meeluisteren – over wat ze hebben gehoord, gedacht en gevoeld (de eigen interne dialoog)

- die het **netwerk hierop laten reageren**

- die helpen **afronden en vooruitblikken**
  met **concrete plannen** wat iedereen nodig heeft of kan doen, tot de volgende keer

outcome onderzoek West-Lapland

outcome onderzoek West-Lapland

	OD (All)	OD (Hospital)	Control Group	Sig.
Sample Size	108	75	1763	
>30 days in hospital	18.5%	54.5%	94.4%	0.00
Re-admission	45.4%	63.6%	90.5%	0.00
Neuroleptics (at some point)	54.6%	63.6%	97.3%	0.00
Disability Allowance (follow up)	33%	44.1%	61%	0.01

19 year Follow-up 2018

gebundelde resultaten uit onderzoek regio's Finland, UK, Denemarken, Italië,…

tevredenheid van alle betrokkenen

- hoge tevredenheid van zorggebruikers, familieleden/naastbetrokkenen en teamleden rond de aangeboden hulpverlening

- zorggebruikers, familieleden/naastbetrokkenen
  - benadrukken de **impact en waarde** van beluisterd worden, gezamenlijke besluitvorming, wederzijdse steun, begrip en verbinding, incl. voorkomen van ziekenhuisopname
  - waarderen de **veilige ruimte** *'to say the otherwise unsayable'*; betekenis geven aan de ervaringen met ziekte in menselijke termen; de openheid voor ieders perspectieven; gevoel van een vertrouwensrelatie met de hulpverleners
- medewerkers
  - sluit aan bij hun **waarden en redenen van hun keuze** om hulpverlener te worden
  - rapporteren een **cultuuromslag**: significante veranderingen, zowel in attitudes op de werkplek, als in taalgebruik en dagelijkse praktijk
  - ontwikkelen meer **vertrouwen** in hun collega's
  - nieuwe, zeer betekenisvolle **levenservaringen**: dat men als mens doorheen deze processen van diepgaande training en praktijk sterk groeit

gebundelde resultaten uit onderzoek regio's Finland, UK, Denemarken, Italië,…

grotere effectiviteit en impact op korte en lange termijn (daardoor ook kostenbesparend)
tijd en toekomst te winnen

- minder ingrijpen noodzakelijk
- minder (lange) ziekenhuisopname
- minder medicatie
- lagere terugvalpercentages
- minder invaliditeitsuitkering
- hogere niveaus van verdere opleiding en werkgelegenheid
- betere samenwerking tussen instanties

link met de basisprincipes van suïcidepreventie

- **suïcidaliteit** is vaak een thema dat spontaan wordt aangekaart,
  door de persoon zelf of anderen uit het persoonlijk netwerk

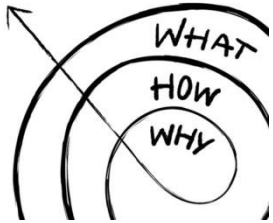
- expliciete verbinding te maken met de **4 basisprincipes van suïcidepreventie**
  (cfr. richtlijnen VLESP Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie)
  waaraan we graag de **Open Dialogue invalshoek koppelen**:

  - **contact maken** – met nadruk op open bespreekbaarheid
  - **naasten betrekken** – én mee ondersteunen
  - **veiligheid installeren** – vanuit nabijheid en verbinding
  - **zorgcontinuïteit** – afstemming met het eigen hersteltraject van de cliënt

    binnen een eigen persoonlijk netwerk

    en in hechte samenwerking/verknoping met andere hulpverleners

empowerment en hoop

metafoor cfr. na de tyfoon Haiyan…

blijkbaar kunnen doelen blijven herop-leven

hoop is afhankelijk van

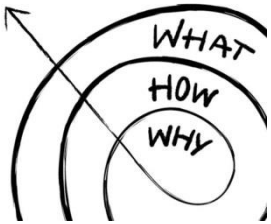
1) persoonlijke actie en kenmerken

eigen sterktes , bv. veerkracht, moed, daadkracht

2) externe factoren

aanwezige **hulpbronnen en compagnons** in de omgeving

hoop

- hoop ≠ optimisme
- hoop = **optimisme met opgestroopte mouwen, samen** (Leo Bormans)
- t'hope – samen onderweg, gezamenlijke inspanningen naar herstel, met ups en downs
- belang van eigen sterktes, veerkracht, hulpbronnen, nieuwe doelen

- **hulpverleners** en **ervaringswerkers** als **hoop-verleners**, actieve hulpbronnen/compagnons
- niet enkel onze rol binnen de ggz, maar ook daarbuiten, als medeburgers

kwartiermaken: gastvrije ruimte maken voor anders-zijn, verschil (Doortje Kal, Peter Dierinck)

landen met regio's waarin Open Dialogue actief wordt ontwikkeld

Finland

Denemarken

Duitsland

USA

UK

Italië

Australië

Zweden

Noorwegen

Ierland

Griekenland

Litouwen

Polen

Japan

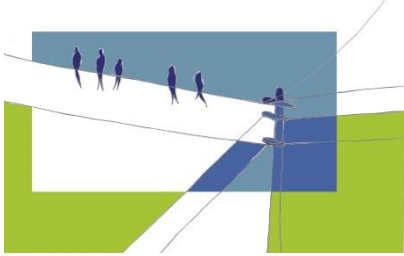
Tsjechië

Nederland

Frankrijk

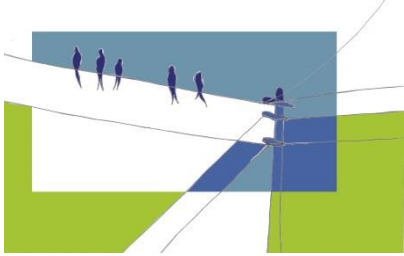
België!

op weg met Open Dialogue

- **2016 en 2017 organisatie van 2 congressen in regio Noord-West-Vlaanderen**
  - eerste Open Dialogue initiatief in België - mét mensen met eigen ervaring/familie-ervaring
  - samen met Jaakko Seikkula en andere projecten van verschillende Europese regio's (Finland, Denemarken, UK, Italië) inspiratie en daadkracht verzameld
  - extra masterclasses voor teamleden – directies – psychiaters
- **2016 opstart Open Dialogue Academie (ODA)**
  - Open Dialogue **leesgroep** – verdere verdieping met prof. dr. Stijn Vanheule
  - Open Dialogue **intervisiegroep** – uitwisseling van praktijkvoorbeelden
  - voorbereiding **trainingsprogramma** Open Dialogue voor de diverse partners
- **sinds 2017 prioriteit rond de ontwikkeling van Open Dialogue praktijken**
  telkens opnieuw, situatie per situatie, zoveel mogelijk met vereende krachten
  Open Dialogue praktijken leren waarmaken - en wat daarvoor nodig is
- **2018-2019 bondgenootschappen uitbouwen**
  - **Open Dialogue SWOT-analyse** en **OD Engagementsdag** met directies, psychiaters, beleidsmakers
  - **Nationale Conferentie art. 107** van de FOD, met ook mooie focus op Open Dialogue
  - **Open Minds Award** (Zorgnet-Icuro), als "duurzame innovatie naar een betere geestelijke gezondheidszorg en met betekenisvolle zorg voor elkaar"
  - internationale uitwisselingen
  - …

feedback rond het Open Dialogue project in Noord-West-Vlaanderen

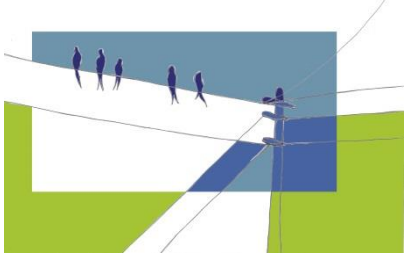

"Open Dialogue is de perfecte vertaling van een benadering in de GGZ waar families van dromen. **Het voelt zo natuurlijk, zo gewoon, zo verbindend aan**. Wat in Finland kan, kan hier ook. Structuren en financieringssystemen zijn blijkbaar geen excuus zijn om niet te veranderen. Doen wat werkt en wat goed is voor alle betrokkenen. Het ziet ernaar uit dat hulpverleners leren loslaten wat ze geleerd hebben en zich openstellen voor nieuwe inzichten. Families weten wat we bedoelen met 'loslaten'. Het gaat niet om laten vallen maar om anders vasthouden."

"Ik ben na de eerste Open Dialogue bijeenkomst beginnen verder nadenken. **Alsof een aantal dingen die ik heb gehoord en gezegd zijn, bleven nazinderen.** In deze volgende bijeenkomst vandaag wil ik graag beslissen hoe ik kan stoppen met die drugs. "

"**Door samen te werken met Open Dialogue, ben ik echt een méér bewuste en rijke hulpverlener geworden.** Een moeilijke crisis dragen we samen en iedereen kan steviger verder – ook ikzelf. Zelfs een terugval van een patiënt daarna, betekende vooral dat we nog steeds samen verder kunnen werken."

feedback rond het Open Dialogue project in Noord-West-Vlaanderen

“Als je psychoses meemaakt, is dit verwarrend. Maar ook hierover spreken voelt zo aan, als vreemd, beangstigend alsof je door erover te praten het ook uitnodigt om mee aan tafel te zitten. Dan kan de eigen omgeving wat veiligheid scheppen. **Door deze begeleiding naast het ziekenhuis ook mogelijk thuis te laten doorgaan, schept het een soort van geborgenheid. Je eigen plek, waar jij sterk staat. De drempel om hierover met mensen te praten is lager.**

Communicatie binnen een gezin is niet altijd even evident. Het gebeurt wel maar kort, tussen dingen door. Doorvragen over sommige dingen is niet makkelijk, soms ook niet mogelijk. Zonder te willen zeuren, je als ouder te willen "moeien". Want dan stopt het gesprek. Vooral als het over moeilijke zaken gaat. Als ouder krijg je vaak de boodschap: "Je begrijpt het toch niet.“

Als er dan een neutrale partij samen aan tafel zit, in open dialoog, hoor je elkaars verhaal. Hoe dit als jongere, broer en ouder wordt ervaren. Komt er meer begrip, meer inzicht tussen de verschillende partijen. "Hoe voel je je als je zo'n dingen hoort? Wat heb je nodig om je beter te voelen? Wist je dat je broer, moeder dit zo zag? Hoe gaat het met elk van jullie?" Zinnen die in een gewoon gesprek niet vaak gebruikt worden, maar die veel verklaren. **Zinnen die een gesprek in gang zetten. Ze zetten aan tot nadenken, verklaren gevoelens, geven aan wat jij nodig hebt terwijl je erover praat.** Soms ben ik verrast door de antwoorden, soms is het gewoon een bevestiging. Ook het openlijke gesprek tussen de therapeuten onderling geeft het een neutraal perspectief en is zeker een meerwaarde. Ook het benoemen van wat positief loopt, geeft wat moed en zorgt ervoor dat het gezin zich verbonden voelt, zorgt ervoor dat je weer door kan gaan."

verder onderweg met Open Dialogue

ondersteuning van de Open Dialogue praktijkontwikkeling in Vlaanderen vanuit Steunpunt Geestelijke Gezondheid / vzw Psyche – verdere internationale uitwisseling

algemeen aanbod, ruim verspreid over regio's en teams, rond diverse doelgroepen

- **actief aanspreekpunt** bij de voorbereiding, advies, coaching en samenwerking rond concrete Open Dialogue begeleidingssituaties en bredere praktijkontwikkeling
- **Open Dialogue introducties, intervisies,** SWOT-analyses, co-creatiesessies, praktijkoefeningen, …

organisatie en coördinatie van de eerste erkende Open Dialogue foundation trainings in Vlaanderen

- **20 trainingsdagen**, onder begeleiding van telkens **3 internationale Open Dialogue experts**
- **2021-2022:** in samenwerking met PC Sint-Amandus Beernem en PZ Onzelievevrouw Brugge
- **2022-2023:** in samenwerking met PC Gent-Sleidinge en PC Sint-Hiëronymus Sint-Niklaas
- …
- telkens met **30 deelnemers**: 20 uit de eigen pioniersregio + 10 uit andere Vlaamse regio's

specifieke samenwerkingsverbanden

- **University Colleges Leuven-Limburg (UCLL):** onderzoek rond ontwikkeling en implementatie (PWO) van Open Dialogue praktijken in Limburg, met mobiele teams en PZ uit beide GGZ-netwerken
- **Stad Gent:** pilootproject rond gedeelde zorg en Open Dialogue, rond 'Robuuste Woningen' voor daklozen en anderen met een complexe kwetsbaarheid rond wonen en geestelijke gezondheid
- **Familieplatform:** relanceproject Vlaamse overheid rond actieve rol van ervaringswerkers (uit eigen ervaring/familie-ervaring) in de verdere praktijkontwikkeling rond Open Dialogue en de 'Familiereflex'
- **El Camino Bekegem:** pilootproject rond de opstart van Soteriahuizen vanuit Open Dialogue
- …

een spin-off van onze Open Dialogue ontwikkelingen

El Camino Bekegem

El Camino Bekegem

El Camino Bekegem, waar mensen samenkomen rond psychosegevoeligheid.

El Camino Bekegem is een ontmoetingsplaats, onderweg naar een tijdelijk verblijf voor mensen met een psychosegevoeligheid, hun naasten en hulpverleners.

Waar in een Open Kring, El Camino weekenden, … samen kan gedeeld worden rond psychosegevoeligheid en het leven.

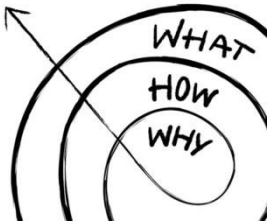
onderweg naar een **Soteriahuis**

✍ manifest Vlaamse werkgroep Soteriahuizen
https://www.tegek.be/soteria/manifest-ondertekenen

Open Dialogue …

- nodigt uit tot **out of the box denken over samenwerkingen**
- triggert hulpverleners om de **paden te verlaten**
  en zich zélf op te stellen als **actieve participant**
- zorgt voor punthoofden bij **teamverantwoordelijken**
  (uurroosters, dagplanning, …)
- zorgt voor meer **brede mede-betrokkenheid**
- is vooral een **ingesteldheid, visie en aanpak** – geen wondermiddel
- belangrijk om zich **telkens weer ópnieuw anders te organiseren**
  rond de betrokken mensen, vanuit de verschillende OD-principes

starten met Open Dialogue …

"De beste manier om ergens aan te beginnen, is gewoon te starten – en daarvoor de juiste mensen bij elkaar te brengen"

- wat spreekt jou aan in deze Open Dialogue benadering? op welke manier kan je hiermee **mensen samen nabij zijn**, wanneer een situatie hen overweldigt?
- hoe kan je hiermee **het verschil maken** voor mensen? voor elk van hen?
- Open Dialogue **principes** leer je vanuit de **praktijk**, niet eerst uit theorie – hoe diverse **praktijkervaringen opbouwen?** wat herken je nu al uit jouw huidige manier van werken, maar wil je **vanaf nu een stap verder** in gaan?
- ipv te wachten tot alles beter geregeld is en we hier klaar voor zijn… **wat kunnen we een volgende keer wél al anders doen?**
- een compagnon ben je nooit alleen – **wie kan je erbij betrekken?**
- op welke manier kun je dit als hulpverleners en collega's **samen in de vingers krijgen en uitdragen** aan anderen?

"**Leer** zo te **luisteren** dat anderen worden uitgenodigd om te **spreken**.
Leer zo te **spreken** dat anderen worden uitgenodigd om te **luisteren**."

een pad ontstaat door
er samen op te lopen

dag.van.wetter@psyche.be